

EDUSKUNNAN VASTAUS 173/2009 vp

Hallituksen esitys laiksi vähittäiskaupan aukioloajoista

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi vähittäiskaupan aukioloajoista (HE 84/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 16/2009 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa vuoden 2012 loppuun mennessä eduskunnalle selonteon kauppojen aukiolon laajentamisen vaikutuksista. Selonteossa tu-

lee kiinnittää huomiota muun muassa sääntelyn vaikutuksiin kaupanalan työntekijöihin ja yrittäjiin sekä henkilöstön turvallisuuteen, lasten päivähoitoon, työmatkaliikenteeseen, yksityisyrittäjien ensimmäisen työntekijän palkkaukseen ja lomaetuuden toteuttamiseen, haja-asutusalueen palvelujen saatavuuteen sekä kaupan rakenteeseen pienyrittäjien edut huomioon ottaen.

2. Eduskunta edellyttää, että hallitus varaa riittävät määrärahat haja-asutusalueen kyläkaupan investointitukeen.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala ja aukioloajat

Ammattimaista vähittäiskauppaa sekä parturi- ja kampaamoliikettä saa harjoittaa, jollei tässä laissa toisin säädetä, arkipäivänä kello 7:n ja 21:n välisenä aikana, paitsi lauantaina kello 7:n ja 18:n välisenä aikana.

Sunnuntaina ammattimaista vähittäiskauppaa sekä parturi- ja kampaamoliikettä saa harjoittaa, jollei tässä laissa toisin säädetä, kello 12:n ja

18:n välisenä aikana. Marras- ja joulukuussa isänpäivän ja jouluaaton välisenä aikana vähittäiskauppaa sekä parturi- ja kampaamoliikettä saa kuitenkin sunnuntaina harjoittaa kello 12:n ja 21:n välisenä aikana.

2 §

Juhlapäivien aukioloajat

Ammattimaista vähittäiskauppaa tai parturi- ja kampaamoliikettä ei saa harjoittaa kirkollise-

na juhlapäivänä, vapunpäivänä, äitienpäivänä, isänpäivänä eikä itsenäisyyspäivänä eikä kello 18:n jälkeen uudenvuodenaattona ja vapun aattona eikä kello 12:n jälkeen jouluaattona ja juhannusaattona.

Jäljempänä 5 §:n 3 kohdassa tarkoitetuissa päivittäistavarakaupan myymälöissä saa kuitenkin harjoittaa myyntiä enintään 4 tunnin ajan kello 8:n ja 18:n välisenä aikana viimeisenä peräkkäin sattuvista kirkollisista juhlapäivistä.

Päivittäistavarakaupalla tarkoitetaan kaupaa, jonka myynnistä pääosa on elintarvikkeita.

3 §

Poikkeusluvut

Lääninhallitus voi erityisestä syystä sallia ammattimaisen vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen harjoittamisen muinakin kuin 1 ja 2 §:ssä säädettyinä aikoina. Erityisenä syynä pidetään liikkeen sijaintiin, matkailuun, yleisötapahtumaan tai vastaavaan tilanteeseen liittyvää tekijää, joka vaikuttaa palvelujen kysyntään. Lupa voidaan myöntää joko määräajaksi tai toistaiseksi.

Lupa voidaan peruuttaa, jos luvan myöntämisen olennaiset edellytykset eivät enää täyty.

4 §

Elinkeinonharjoittajan oikeus pitää liikkeensä suljettuna

Elinkeinonharjoittajaa ei saa sopimuksella tai siihen rinnastettavalla järjestelyllä velvoittaa pitämään kauppakeskuksessa tai vastaavassa myymäläkeskityksessä sijaitsevaa vähittäiskauppaa tai parturi- ja kampaamoliikettään avoinna kaikkina viikonpäivinä, ellei liikkeen avoinna pitämisen voida osoittaa olevan kauppakeskuksen tai vastaavan myymäläkeskityksen kannalta välttämätöntä ja elinkeinonharjoittajan elinkeinotoiminnan laatu, laajuus, kannattavuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen kohtuullista.

Edellä 1 momentin vastainen sopimusehto tai muu siihen rinnastettava järjestely on elinkeinonharjoittajaa kohtaan tehoton.

5 §

Soveltamisalan rajoitukset

Tämä laki ei koske:

- 1) apteekkeja;
- 2) lentoasemilla ja satamissa yksinomaan ulkomaanliikennettä varten varatuilla alueilla tai liikennevälineissä matkustajien tarpeisiin tapahtuvaa myyntiä;
- 3) sellaisia päivittäistavarakaupan myymälöitä, joissa vakituksessa liiketoimintakäytössä oleva myyntipinta-ala on enintään 400 neliometriä, lukuun ottamatta 2 §:ssä säädettyjä juhlapäivien aukioloaikoja;
- 4) 6 §:ssä säädettyä kioskikauppaa tai siihen verrattavaa kauppa;
- 5) automaateista tapahtuvaa myyntiä;
- 6) markkina- ja torikauppaa;
- 7) majoitus- ja ravitsemisliikkeissä tapahtuvaa myyntiä;
- 8) sairaalassa tai huoltolaitoksessa tapahtuvaa myyntiä;
- 9) ulkosalla, bensiini- ja huoltoasemilla sekä autokorjaamoissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa tapahtuvaa moottorien poltto- ja voiteluaineiden, nesteytetyn palavan kaasun sekä ajoneuvojen varaosien ja varusteiden kauppa;
- 10) autokauppaa;
- 11) kukkien myyntiä eikä puutarhamyymälöissä tapahtuvaa kukkien, taimien, mullan, puutarhatyökalujen ja -kalusteiden sekä muiden vastaavien tuotteiden myyntiä;
- 12) huutokauppaa eikä sellaisten näyttelyiden järjestämistä, joissa myydään arvoltaan vähäisiä näyttelyn aiheeseen liittyviä tuotteita tai joiden yhteydessä ei tapahdu myyntiä;
- 13) antiikkitarvikkeiden ja käytettyjen tavaroiden myyntiä;
- 14) taidemyyntiliikkeissä ja julkisissa tiloissa tapahtuvaa taidemyyntiä;
- 15) koti- ja käsiteollisuustuotteiden myyntiä;
- 16) myymäläautoja ja muuta liikkuvaa kauppa;
- 17) asemakaavalla vahvistetun kaupungin, kuntakeskuksen tai muun siihen rinnastettavan tiiviin asutuksen ulkopuolella sijaitsevaa kauppa, ellei kyseessä ole vähittäiskaupan suuryk-

sikkö tai vaikutuksiltaan suuryksikköön verrattavissa oleva myymäläkeskittymä.

6 §

Kioskikauppa

Kioskikaupalla tai siihen verrattavalla kaupalla tarkoitetaan kauppaa, jota harjoitetaan:

1) liikehuoneistossa, jossa kioskikaupan vakituksessa liiketoimintakäytössä oleva myyntipinta-ala on enintään 100 neliömetriä;

2) ajoneuvosta, myyntipöydältä tai -rattailta tai muulta näihin verrattavalta myyntipaikalta taikka kantolaatikosta tai siihen verrattavasta myyntilaitteesta;

3) huoltoasemalla olevassa varaosien ja varusteiden kauppaa varten varustetussa tilassa, josta kioskikaupan vakituksessa liiketoimintakäytössä oleva myyntipinta-ala on enintään 400 neliömetriä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuissa myyntipaikoissa ei saa myydä seuraavia tuotteita, jos niiden ilmoitettu vähittäismyyntihinta on enemmän kuin 200 euroa:

- 1) kultasepänteoksia ja kelloja;
- 2) tekstiilejä, laukkuja, vaatteita ja jalkineita;
- 3) valokuvausalan ja optisen alan tuotteita;
- 4) kodinkoneita ja viihde-elektroniikkaa;
- 5) konttorikoneita;
- 6) maa- ja metsätalousteknikkoja.

Kioskikauppaan verrattavaksi kaupaksi katsotaan kausiluonteisten tavaroiden myynti ulkona olevasta myyntipaikasta.

7 §

Rangaistussäännös

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tässä laissa annettuja aukioloa koskevia säännöksiä, on tuomittava *aukioloaika rikkomuksesta* sakkoon, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

8 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvoo poliisi.

9 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista 28 päivänä joulukuuta 2000 annettu laki (1297/2000).

Tämän lain voimaan tullessa voimassa ollut oikeus pitempään aukioloaikaan, kuin tässä laissa säädetään, on voimassa päätöksessä tai määräyksessä tarkoitetun ajan, jollei päätöstä tai määräystä tämän lain nojalla muuteta tai kumota.

Tätä lakia ei sovelleta ennen tämän lain voimaantuloa toimintansa aloittaneisiin 5 §:n 17 kohdassa tarkoitettuihin vähittäiskaupan suuryksiköihin ja myymäläkeskittymiin.

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 2009
